

Briuselis, 2020 m. liepos 24 d.
REV1. Ši pranešimo redakcija
pakeičia 2018 m. rugsėjo 27 d.
pranešimą

PRANEŠIMAS SUINTERESUOTIESIEMS SUBJEKTAMS

JUNGTINĖS KARALYSTĖS IŠSTOJIMAS IR ES TAISYKLĖS DĖL PLOVIKLIŲ

2020 m. vasario 1 d. Jungtinė Karalystė išstojo iš Europos Sąjungos ir tapo trečiąja šalimi¹. Susitarime dėl išstojimo² nustatytas pereinamasis laikotarpis, kuris baigiasi 2020 m. gruodžio 31 d. Iki tos dienos Jungtinei Karalystei ir jos teritorijoje taikoma visa ES teisė³.

Pereinamuoju laikotarpiu ES ir Jungtinė Karalystė derėsis dėl susitarimo dėl naujos partnerystės, kuriuo visų pirma numatoma laisvosios prekybos erdvė. Tačiau neaišku, ar pereinamojo laikotarpio pasibaigimo momentu toks susitarimas bus sudarytas ir įsigalios. Bet kuriuo atveju tokiu susitarimu būtų sukurti santykiai, kurie, kiek tai susiję su patekimo į rinką sąlygomis, labai skirtųsi nuo Jungtinės Karalystės dalyvavimo vidaus rinkoje⁴, ES muitų sąjungoje ir PVM bei akcizų srityje.

Todėl visiems suinteresuotiesiems subjektams, ypač ekonominės veiklos vykdytojams, primenama apie teisinę padėtį, kuri susiklostys pasibaigus pereinamajam laikotarpiui (A dalis). Šiame pranešime taip pat paaiškinamos tam tikros atitinkamos Susitarimo dėl išstojimo nuostatos dėl atsiskyrimo (B dalis) ir taisyklės, Šiaurės Airijoje taikytinos pasibaigus pereinamajam laikotarpiui (C dalis).

Rekomendacijos suinteresuotiesiems subjektams

Siekiant atsižvelgti į šiame pranešime nurodytas pasekmes, suinteresuotiesiems subjektams visų pirma rekomenduojama:

- ¹ Trečioji šalis – tai šalis, kuri nėra ES valstybė narė.
- ² Susitarimas dėl Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės išstojimo iš Europos Sąjungos ir Europos atominės energijos bendrijos (OL L 29, 2020 1 31, p. 7) (toliau – Susitarimas dėl išstojimo).
- ³ Išskyrus tam tikras Susitarimo dėl išstojimo 127 straipsnyje nustatytas išimtis, kurių nė viena nėra aktuali šiam pranešimui.
- ⁴ Visų pirma, laisvosios prekybos susitarime nenumatomos tokios vidaus rinkos (prekių ir paslaugų srities) sampratos, kaip abipusis pripažinimas, kilmės šalies principas ir suderinimas. Laisvosios prekybos susitarimu taip pat nepanaikinami muitinės formalumai ir tikrinimas, be kita ko, susiję su prekių kilme ir jų sąnaudomis, taip pat importo ir eksporto draudimai ir apribojimai.

- užtikrinti, kad būtų laikomasi importuotojams nustatytų pareigų;
- prireikus pritaikyti produktų ženklimą ir
- užtikrinti, kad reikiamus biologinio skaidumo bandymus atliktų valstybės narės patvirtinta laboratorija.

Pastaba

Šiame pranešime neaptariama:

- ES bendroji cheminių medžiagų teisė;
- ES geros laboratorinės praktikos taisyklės.

Šie aspektai aptariami šiuo metu rengiamuose arba jau paskelbtuose kituose pranešimuose⁵.

A. TEISINĖ PADĖTIS, KURI SUSIKLOSTYS PASIBAIGUS PEREINAMAJAM LAIKOTARPIUI

Pasibaigus pereinamajam laikotarpiui, Jungtinei Karalystei⁶ nebebus taikomas 2004 m. kovo 31 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 648/2004 dėl ploviklių⁷. Tai sukelia visų pirma šias pasekmes:

1. IMPORTUOTOJŲ ATSAKOMYBĖ

Pagal Reglamento (EB) Nr. 648/2004 2 straipsnio 10 punktą gamintojas yra asmuo, atsakingas už ploviklio arba ploviklio aktyviosios paviršiaus medžiagos pateikimą ES rinkai. Sąvoka apima ne tik gamintoją, bet ir importuotoją.

Pagal Reglamento (EB) Nr. 648/2004 3 straipsnio 2 dalį ploviklių arba ploviklių aktyviųjų paviršiaus medžiagų gamintojai turi būti įsisteigę Europos Sąjungoje, ir jie atsako už ploviklių arba plovikliams skirtų aktyviųjų paviršiaus medžiagų atitiktį tam reglamentui.

Pasibaigus pereinamajam laikotarpiui, Jungtinėje Karalystėje įsisteigęs gamintojas nebebus laikomas ES įsisteigusiu ekonominės veiklos vykdytoju. Todėl ES įsisteigęs ekonominės veiklos vykdytojas, iš Jungtinės Karalystės ES rinkai teikiantis ploviklius arba ploviklių aktyviasias paviršiaus medžiagas, kuris iki tol buvo laikomas platintoju, tų gaminių atžvilgiu taps ES importuotoju. Todėl toks veiklos vykdytojas turės laikytis gamintojams nustatytų pareigų.

⁵ https://ec.europa.eu/info/european-union-and-united-kingdom-forging-new-partnership/future-partnership/getting-ready-end-transition-period_lt

⁶ Dėl Reglamento (EB) Nr. 648/2004 taikymo Šiaurės Airijai žr. šio pranešimo C dalį.

⁷ OL L 104, 2004 4 8, p. 1.

2. ŽENKLINIMAS

Remiantis Reglamento (EB) Nr. 648/2004 11 straipsnio 2 dalies b punktu, plovikliai turi būti ženklunami asmens, atsakingo už produkto pateikimą rinkai, pavadinimu arba prekės ženklu.

Taigi, jei iki pereinamojo laikotarpio pabaigos gamintojas buvo įsisteigęs Jungtinėje Karalystėje, gamintojo ženklas ant pakuočių, etikečių ir lydymųjų dokumentų turi būti atitinkamai pakeistas.

3. PATVIRTINTOS LABORATORIJOS

Remiantis Reglamento (EB) Nr. 648/2004 3 ir 4 straipsniais, taip pat II, III, IV ir VIII priedais, turi būti atlikti šie bandymai:

- ploviklių aktyviųjų paviršiaus medžiagų pirminio biologinio skilimo bandymai;
- ploviklių aktyviųjų paviršiaus medžiagų galutinio biologinio skilimo (mineralizacijos) bandymai;
- bandymai, numatyti pagal papildomą aktyviųjų paviršiaus medžiagų plovikliuose rizikos vertinimą.

Remiantis Reglamento (EB) Nr. 648/2004 8 straipsnio 2 dalimi, šiuos bandymus turi atlikti valstybių narių patvirtintos laboratorijos⁸. Tikrinama, ar rinkai pateikti produktai atitinka šį reikalavimą⁹.

Ploviklių, kurie pateikti rinkai pasibaigus pereinamajam laikotarpiui, bandymus, reikalaujamus pagal Reglamentą (EB) Nr. 648/2004 turės atlikti ES valstybės narės patvirtinta laboratorija.

B. ATITINKAMOS SUSITARIMO DĖL IŠSTOJIMO NUOSTATOS DĖL ATSISKYRIMO

Susitarimo dėl išstojimo 41 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad esama pagal individualius požymius identifikuojama prekė, kuri iki pereinamojo laikotarpio pabaigos buvo teisėtai pateikta rinkai ES arba Jungtinėje Karalystėje, gali būti toliau tiekama ES arba Jungtinės Karalystės rinkai ir judėti iš vienos rinkos į kitą, kol ji pasieks galutinį vartotoją.

Ta nuostata besiremiančiam ekonominės veiklos vykdytojui tenka pareiga atitinkamu dokumentu įrodyti, kad prekė buvo pateikta ES arba Jungtinės Karalystės rinkai iki pereinamojo laikotarpio pabaigos¹⁰.

Toje nuostatoje *pateikimas rinkai* – tai pirmas prekės, skirtos platinti, vartoti arba naudoti rinkoje, tiekimas vykdant komercinę veiklą už atlygį ar neatlygintinai¹¹. *Prekės, skirtos*

⁸ Patvirtintų laboratorijų sąrašas paskelbtas čia: http://ec.europa.eu/growth/sectors/chemicals/legislation_en

⁹ Reglamento (EB) Nr. 648/2004 10 straipsnis.

¹⁰ Susitarimo dėl išstojimo 42 straipsnis.

¹¹ Susitarimo dėl išstojimo 40 straipsnio a ir b punktai.

platinti, vartoti arba naudoti, tiekimas – tai, kad, „pasibaigus gamybos etapui, esama pagal individualius požymius identifikuojama prekė yra dviejų ar daugiau juridinių arba fizinių asmenų rašytinio ar žodinio susitarimo dėl su atitinkama preke susijusios nuosavybės teisės, bet kurios kitos turtinės teisės arba valdymo perleidimo dalykas arba yra juridiniam arba fiziniam asmeniui ar asmenims pateikto pasiūlymo sudaryti tokį susitarimą dalykas“¹².

Pavyzdys. Konkretus ploviklis, kurį Jungtinėje Karalystėje įsikūręs gamintojas pardavė Jungtinėje Karalystėje įsikūrusiam didmenininkui iki pereinamojo laikotarpio pabaigos ir kurio saugos bandymai atlikti Jungtinės Karalystės patvirtintoje laboratorijoje, gali būti ir toliau platinamas ES remiantis tų bandymų rezultatais – jo iš naujo ženklinti nereikia.

Daugiau informacijos apie pateikimo rinkai sąvoką ir pateikimo rinkai įrodymą rasite 2020 m. kovo 13 d. pranešimo suinteresuotiesiems subjektams „*Jungtinės Karalystės išstojimas ir ES pramonės gaminių taisyklės*“¹³ B dalyje.

C. TAISYKLĖS, ŠIAURĖS AIRIJOJE TAIKYTINOS PASIBAIGUS PEREINAMAJAM LAIKOTARPIUI

Pasibaigus pereinamajam laikotarpiui taikomas Protokolas dėl Airijos ir Šiaurės Airijos¹⁴. Protokolui dėl Airijos ir Šiaurės Airijos turi periodiškai pritarti Šiaurės Airijos Teisėkūros Asamblėja, o pradinis taikymo laikotarpis trunka 4 metus nuo pereinamojo laikotarpio pabaigos¹⁵.

Pagal Protokolą dėl Airijos ir Šiaurės Airijos tam tikros ES teisės nuostatos taip pat taikomos Jungtinei Karalystei, kiek tai susiję su Šiaurės Airija, ir jos teritorijoje. Be to, Protokole dėl Airijos ir Šiaurės Airijos ES ir Jungtinė Karalystė susitarė, kad tiek, kiek ES taisyklės taikomos Jungtinei Karalystei, kiek tai susiję su Šiaurės Airija, ir jos teritorijoje, Šiaurės Airija bus laikoma valstybe nare¹⁶.

Protokole dėl Airijos ir Šiaurės Airijos nustatyta, kad Reglamentas (EB) Nr. 648/2004 taikomas Jungtinei Karalystei, kiek tai susiję su Šiaurės Airija, ir jos teritorijoje¹⁷.

Tai reiškia, kad turi būti laikoma, jog šio pranešimo A ir B dalyse nuorodos į ES apima nuorodas ir į Šiaurės Airiją, o nuorodos į Jungtinę Karalystę yra tik nuorodos į Didžiąją Britaniją.

Konkrečiau, tai reiškia, *inter alia*, kad:

¹² Susitarimo dėl išstojimo 40 straipsnio c punktas.

¹³ https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/notice_to_stakeholders_industrial_products.pdf.

¹⁴ Susitarimo dėl išstojimo 185 straipsnis.

¹⁵ Protokolo dėl Airijos ir Šiaurės Airijos 18 straipsnis.

¹⁶ Susitarimo dėl išstojimo 7 straipsnio 1 dalis kartu su Protokolo dėl Airijos ir Šiaurės Airijos 13 straipsnio 1 dalimi.

¹⁷ Protokolo dėl Airijos ir Šiaurės Airijos 5 straipsnio 4 dalis ir to protokolo 2 priedo 23 skirsnis.

- Šiaurės Airijos rinkai pateiktas ploviklis turi atitikti Reglamentą (EB) Nr. 648/2004;
- iš Šiaurės Airijos į ES vežamas ploviklis pagal Reglamentą (EB) Nr. 648/2004 nelaikomas importuojamu produktu;
- iš trečiosios šalies arba Didžiosios Britanijos į Šiaurės Airiją siunčiamas ploviklis pagal Reglamentą (EB) Nr. 648/2004 laikomas importuojamu produktu;
- valstybės narės patvirtintos laboratorijos išduotos bandymų ataskaitos Šiaurės Airijoje galioja;
- Didžiojoje Britanijoje esančios Jungtinės Karalystės patvirtintos laboratorijos išduotos bandymų ataskaitos Šiaurės Airijoje negalioja. Tačiau tam tikromis aplinkybėmis Šiaurės Airijos laboratorija gali toliau išduoti bandymų ataskaitas (žr. toliau).

Tačiau pagal Protokolą dėl Airijos ir Šiaurės Airijos Jungtinei Karalystei, kiek tai susiję su Šiaurės Airija, nenumatyta galimybė:

- dalyvauti Sąjungos sprendimų priėmimo ir formavimo procese¹⁸;
- inicijuoti prieštaravimo, apsaugos arba arbitražo procedūras tiek, kiek jos yra susijusios su ES valstybių narių priimtais reglamentais ir standartais arba atliktu vertinimu, registracija, sertifikavimu, patvirtinimu ir autorizacija;¹⁹
- remtis kilmės šalies principu arba Šiaurės Airijos rinkai teisėtai pateiktų produktų arba Jungtinės Karalystės institucijų ar joje įsteigtų įstaigų išduotų sertifikatų ar kitos vykdomos veiklos abipusio pripažinimo faktu²⁰.

Konkrečiau, pastarasis punktas reiškia, *inter alia*, kad:

- bandymų ataskaitos, kurias išdavė Jungtinės Karalystės patvirtintos Šiaurės Airijos laboratorijos, galioja tik Šiaurės Airijoje. ES šios ataskaitos negalioja²¹.

Komisijos chemijos teisės aktams skirtoje svetainėje (https://ec.europa.eu/growth/sectors/chemicals/legislation_en) pateikiama bendra informacija apie ploviklius. Prireikus šie tinklalapiai bus papildyti nauja informacija.

Europos Komisija

Vidaus rinkos, pramonės, verslumo ir MVĮ generalinis direktoratas

¹⁸ Tais atvejais, kai būtina keisti informacija arba konsultuotis tarpusavyje, tai daroma jungtinėje konsultacinėje darbo grupėje, įsteigtoje pagal Protokolo dėl Airijos ir Šiaurės Airijos 15 straipsnį.

¹⁹ Protokolo dėl Airijos ir Šiaurės Airijos 7 straipsnio 3 dalies penkta pastraipa.

²⁰ Protokolo dėl Airijos ir Šiaurės Airijos 7 straipsnio 3 dalies pirma pastraipa.

²¹ Protokolo dėl Airijos ir Šiaurės Airijos 7 straipsnio 3 dalies ketvirta pastraipa.